

UZGOJ GOVEDA ATRAKTIVAN MLADIMA PRIORITET JE BR.1

Posted on 7. kolovoza 2019.

Categories: [Govedarstvo](#), [Savjet](#), [Stočarstvo](#), [Vijest](#)

Zaustavljanje pada broja krava i preokretanje loših trendova u govedarstvu na vrhu su liste strateških ciljeva u našoj poljoprivredi i ruralnom razvoju. To mogu ostvariti samo mladi ljudi na selu. Pojedinačne uspješne primjere neophodno je koristiti u stvaranju sustava koji će učiniti uzgoj goveda atraktivnim za mlade ljude u ruralnom prostoru.

U Zagrebačkoj se županiji u posljednjih 15-ak godina intenzivno radilo na unaprjeđenju uzgoja goveda, i to upravo s mladima na gospodarstvima s dugom tradicijom u simentalском uzgoju. U okviru Saveza uzgajatelja simentalčkog goveda Zagrebačke županije i Grada Zagreba još od 2006. godine djeluje Klub mladih uzgajatelja, čiji su članovi danas većinom nositelji većih, uglednih govedarskih OPG-a na ovom prostoru. Sve su to educirani, obrazovani i vrlo dobro informirani mladi ljudi, što potvrđuju i rezultati u proizvodnji mlijeka i mesa, a napose uzgoju vrlo kvalitetne rasplodne stoke. O svemu tome detaljno se može čitati već godinama na web-portaluu www.simentalac.com.

Jedno od najvećih i najuspješnijih govedarskih gospodarstava u Zagrebačkoj županiji je OPG Mužinić, u Križevčecu, na području Svetog Ivana Zelina. Obrađuje više od 200 ha zemlje i uzgaja više od 370 grla goveda, što nije nimalo uobičajeno za ovo područje, na kojemu je usitnjenost posjeda jako izražena. Uzgoj simentalca na ovom gospodarstvu ima dugu tradiciju, kroz generacije, a odnedavno je nositelj OPG-a 25-godišnji sin Josip. Organizacija, podjela poslova i odgovornosti najvažniji su za dobro funkcioniranje gospodarstva pa je angažman svih članova obitelji maksimalan. Veliku odgovornost u menadžmentu osnovnog stada od 140 krava i 130 grla ženskog podmlatka ima Josipova sestra Marija (32), doktorica veterinarske medicine, koja svakodnevno brine o zdravlju i reprodukciji stada. Naravno, sama obavlja i umjetno osjemenjivanje u posljednjih 6 godina i rezultati su odlični. Plodnost je stalno iznad 90%, a prosječno međutelidbeno razdoblje značajno je ispod 400

dana i unatoč posljedicama od cijepljenja protiv BKK. Najbolji pokazatelj uspješnosti reprodukcije je prodaja ili kupovina rasplodnih junica – ovo OPG godišnje prodaje 15-20 bređih junica. Ukupni broj uginuća životinja na gospodarstvu minimalan je, na razini 2-4% godišnje. Značajan dio prihoda gospodarstvo ostvaruje i od tova vlastite junadi, za koji je temeljna pretpostavka odlična plodnost i zdravstveno stanje stada te uravnotežena selekcija na mlijeko, meso i fitnes, koja se godinama provodi. Prosječna godišnja proizvodnja mlijeka po kravi je na razini 7,500 kg sa 4,30% masti i 3,60% bjelančevina, a utovljeni bikovi kolju se (2018.) u prosječnoj starosti od 18 mjeseci i ostvaruju mase toplih polovica od prosječno 415 kg (neto dnevni prirast 727 gr.) i 75% E i U klase mesa.

Veliku ulogu u menadžmentu stada na ovom OPG-u ima uzgoj i genetsko unaprjeđenje, kojim se intenzivno bave od 2005. godine, kad je županijski savez uzgajatelja pokrenuo projekt korištenja vrhunskih bikova. Od tada se u kontinuitetu koriste isključivo bikovi prema pravilu „samo najbolje je dovoljno dobro“ pa ovih dana na svijet dolazi telad četvrte generacije plotkinja uzgojene od vrhunskih bikova. Koristila se u međuvremenu i tehnika transfera embrija, pomoću koje je uzgojen kvalitetni bik Russam, među prvima u Hrvatskoj odabran na temelju genomskog testiranja. No, do sada najveći uzgojni uspjeh ovoga gospodarstva zasigurno je bik Wamures, koji je „produkt“ vlastite, domaće familije krava, a zbog svojih je kvaliteta zahvaljujući CUO Varaždin ušao u sustav EuroGenetik-a – sjeme proizvodi u njemačkom Neustadt/Aischu - najvećem svjetskom simentalskom centru za UO. Upravo ovih dana počinje dobivati i prve njemačke progene testove, koji će do kraja godine biti i dovoljno pouzdani jer ukupno ima u Bavarskoj 171 potomka.

Kvalitetni uzgoj goveda počiva na pouzdanim, jakim familijama krava, a upravo je Wamures uzgojen u izrazito najboljoj familiji krava na OPG-u Mužinić – familiji „T“ (Tetra-Tulipa).

Mladost i stručnost u kombinaciji s pouzdanom kvalitetom kroz generacije – to je uzgoj

Mlada, vrsna uzgajateljica Marija i krava Tulipa (na slici) simboliziraju strateški cilj, prioritet našeg govedarstva, poljoprivrede i ruralnog razvoja općenito – uzgoj goveda atraktivan mladim ljudima na selu. Neophodna nam je mladost, stručnost, upornost i umijeće uzgoja kvalitetnog blaga kakva je upravo krava Tulipa i njezina velika familija u staji Mužinićevih. Tulipa je nedavno otelila 8. tele i u odličnoj je kondiciji, a takva je bila i njena majka „kraljica“ familije „T“ - Tetra, koja se telila 11 puta i ukupno proizvela više od 80.000 kg mlijeka vrhunske kvalitete (4,62% m.m. – 3,70% m.p.). Plodnost i dugovječnost krase ovu familiju, koja trenutno broji ukupno 22 plotkinje! Od ukupno ostvarenih 24 međutelidbenih raspona Tetre, Tulipe i njezinih kćeri, čak 20 (83%) je idealnih - 364 dana! Od početka sudjelovanja hrvatskog uzgoja simentalca u međunarodnom sustavu genomskog testiranja

iz ove je familije testirano ukupno 12 kandidata. Prosjek svih tih 12 kandidata izuzetno je dobar u osobinama fitnesa (109) i osobito vimena (čak 114 !). Najbolji je naravno Wamures, koji i danas spada u 5% najbolje rangiranih sinova (polubračće) svojega oca Waldbranda.

Wamures – bik iz hrvatske familije - u Njemačkoj

Bez obzira kakvi budu (dugo očekivani) progeni testovi bika Wamuresa, sigurni smo u kvalitete ove familije i možemo garantirati da će ona ubuduće dati još puno vrhunskih rasplodnih životinja. OPG Mužinić, vođeno stručnim i mladim, a već dovoljno iskusnim uzgajateljima u sigurnim je rukama i bit će i ubuduće perjanica modernog uzgoja simentalca na ovim prostorima i oslonac daljnje izgradnje sustava koji je neophodan svim mladim uzgajateljima goveda.

Damir Pejaković, dipl.inž.agr.

damir.pejakovic@mps.hr